

Recenzný posudok

Názov diela: **Technika- inšpirácia okolo nás**
Pracovný zošit pre 5. ročník ZŠ
ISBN: 978-80-8140-224-1

Autori: Ing. Oľga Bogová
Ing. Eleonóra Boocová
Mgr. Andrej Fugas
PaedDr. Monika Reiterová

Lektor: prof. PaedDr. Milan Ďuriš, CSc.
Vydavateľ: Dr. Josef Raabe Slovensko, s.r.o
Odborné nakladateľstvo
Člen skupiny KLETT
Heydukova 12-14, 811 08 Bratislava

Rok vydania: 2016

Počet strán: 48

Recenzent: PaedDr. Mária Škodová, PhD.

Pracovný zošit vyššie menovaných autorov pre vyučovanie predmetu Technika v piatom ročníku základnej školy obsahuje sedem tematických celkov:

- Človek a technika
- Človek a výroba v praxi
- Úžitkové a darčkové predmety
- Plánovanie a vedenie domácnosti
- Domáce práce a údržba domácnosti
- Príprava jedál a výživa
- Ručné práce

Z môjho pohľadu je vhodnou a potrebnou pomôckou na vyučovanie predmetu Technika v piatom ročníku ZŠ.

HODNOTENIE:

- a) Pracovný zošit je vypracovaný v súlade s požiadavkami Štátneho vzdelávacieho programu. Stavba je logická, poskytuje dostatok priestoru pre samostatnú a tvorivú prácu, obsah a rozsah pracovného zošita je prehľadný, veku primeraný. Podnecuje žiakov k hľadaniu vlastných riešení v jednotlivých úlohách, prispieva k rozvíjaniu manuálnych zručností. V úvodnej časti je prehľadne vysvetlené, čo znamenajú piktogramy, ktoré sa nachádzajú v jednotlivých úlohách. Konceptne je zošit moderne spracovaný, zameraný predovšetkým na rozvíjanie psychomotorických zručností žiakov v danej vzdelávacej oblasti.
- b) Z odborného pohľadu pracovný zošit spĺňa všetky požiadavky, či už po stránke obsahovej, didaktickej, ale aj pedagogickej. Jednotlivé tematické celky vhodne spájajú teóriu s praxou. Pracovný zošit obsahuje rôznorodé obrazové a grafické komponenty. Úlohy a otázky sú zamerané na upevňovanie a systematizáciu kompetencií žiakov. Každá tematická oblasť obsahuje úlohy na precvičovanie a upevňovanie základného učiva.
- c) Didaktický systém učebnice spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre vyučovací predmet Technika v piatom ročníku základnej školy. Kladne hodnotím úroveň didaktického spracovania posudzovaného zošita.
- d) Z hľadiska pedagogickej stratégie, vyučovacích metód, interakcie učiteľ- žiak, z hľadiska zážitkového učenia hodnotím pracovný zošit kladne. Koncepcia zošita je stanovená tak, aby vytvárala možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie, manipulovanie s predmetmi, experimentovanie, konštruovanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad rozvíjania ich praktických zručností.
- e) Texty sú zrozumiteľné, jazykovo a štylisticky správne napísané. Výkladový text je štruktúrovaný v úvode jednotlivých tematických celkov, dôležité informácie sú zvýraznené farebne. Odborná terminológia je používaná správne. Kladne hodnotím grafické spracovanie, farebné členenie a jednoduchosť obrázkov.
- f) Obrázky a tabuľky sú vhodné a zrozumiteľné, sú v súlade s textom. Pracovný zošit je aj po stránke motivačnej dobre spracovaný, obsahuje veľa úloh z praxe, ktoré sú spojené aj s obrázkami.

g) Záver

- a.) Pracovný zošit pre 5. ročník základnej školy pre predmet Technika predstavuje predovšetkým súbor informácií, ktorý je prezentovaný rôznymi formami, a to verbálnou, obrazovou, grafickou alebo kombinovanou. Vhodne smeruje k poňatiu úlohy techniky v spoločnosti, jej bipolárnemu vnímaniu, vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií u žiakov. Svojím obsahom, didaktickým spracovaním, zrozumiteľnosťou a grafickým spracovaním prispieva k rozvíjaniu manuálnych zručností žiakov, k profesijnej orientácii, hodnotovej orientácii a formovaniu vzťahov v rámci rodiny.
- b.) Posudzovaný materiál – Pracovný zošit pre 5. ročník základnej školy pre predmet Technika je v súlade s požiadavkami Štátneho vzdelávacieho programu.
- c.) Pracovný zošit podľa kritérií na hodnotenie kvality učebníc pre všeobecno-vzdelávacie predmety dosiahol **179 bodov** z možných 185 , čo predstavuje **96,76%** (vid priložená tabuľka).

Na základe môjho posúdenia jednoznačne odporúčam udeliť odporúčaciu doložku.

PaedDr. Mária Škodová, PhD.

Nová Baňa, 14.6.2017

Technika- inšpirácia okolo nás Pracovný zošit pre 5. ročník ZŠ

Kritériá na hodnotenie kvality učebníc pre všeobecno-vzdelávacie predmety

Odstupňované hodnotenie plnenia jednotlivých požiadaviek

Body	Indikátor plnenia jednotlivých požiadaviek daného kritéria
5	požiadavky sú splnené - posudzovateľ pridelil plný počet bodov
4	požiadavky kritéria sú splnené, ale vyskytujú sa diskutabilné prvky, to znamená, že posudzovateľ by vedel navrhnúť aj skvalitnenie
3	hodnotený jav ešte vyhovuje požiadavkám kritéria, má však viacero menších nedostatkov
2	požiadavky kritéria sú len čiastočne splnené, prevažujú nedostatky
1	spracovanie daného javu len minimálne vyhovuje danému kritériu, má príliš veľa nedostatkov
0	hodnotený jav nevyhovuje požiadavkám kritéria

I. kritérium: Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom

Požiadavka: Školská učebnica funguje okrem iného ako prvok Štátneho vzdelávacieho programu. Učebnica ho presnejšie vymedzuje a konkretizuje na základe všeobecných, čiastkových a operacionalizovaných cieľov (výkonových požiadaviek i obsahového štandardu príslušného vzdelávacieho programu). Ich prostredníctvom má rozvíjať základné kompetencie žiaka.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Didaktický systém učebnice spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet vo vzdelávacej oblasti .	5	5
2.	Didaktický systém učebnice konkretizuje a rozvíja štruktúru učebných výkonov v Štátnom vzdelávacom programe pre daný vyučovací predmet (výkonový štandard).	5	5
3.	Obsahová štruktúra učebnice je v koncepcnej zhode s obsahovým rámcom Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		15	15

II. kritérium: Základné funkcie a štruktúrne komponenty učebnice

Požiadavka: Učebnica plní viacero funkcií a obsahuje rôzny počet štruktúrnych komponentov, ktoré umožňujú realizovať tieto jednotlivé funkcie. Učebnica predstavuje predovšetkým súbor informácií, ktoré prezentuje rôznymi formami, a to verbálnou, obrazovou alebo kombinovanou. Súčasne je učebnica základným didaktickým médiom, prostriedkom, ktorý riadi žiakovo učenie i učiteľovu výučbu tým, že proporčne vymedzuje učivo, ktoré sa má zvládnuť za istý čas. Učebnica ďalej orientuje svojich adresátov o spôsoboch jej využívania.

Kritérium II. 1

Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Súbor informácií v učebnici vychádza z daného stavu a úrovne vedeckého poznania, zodpovedá odbornej a vecnej správnosti.	5	5
2.	Autori v textoch kontrolujú svoje hodnotenia, súdy a podrobujú ich racionálnym mieram, ktoré sú príznačné v spoločenstve vedcov.	5	5
3.	Súbor informácií je usporiadaný, prehľadný a rozlíšený.	5	5
4.	Súbor informácií rešpektuje zásadu veku primeranosti.	5	5
5.	Súbor informácií umožňuje vytvárať medzipredmetové vzťahy.	5	5
6.	Učebnica obsahuje odkazy na iné zdroje informácií.	5	4
7.	Učebnica sa skladá z rôznorodých verbálnych komponentov.	5	5
8.	Učebnica sa skladá z rôznorodých obrazových, grafických komponentov.	5	5
9.	Obrazové komponenty neplnia len funkciu ilustrácie a konkretizácie textu, ale aj funkciu zdroja ďalších informácií v zmysle nositeľa hlbších významov (ikonický – obrazový text).	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		45	44

Kritérium II. 2

Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Aparát riadenia učenia žiakov tvorí ucelený systém.	5	5
2.	Prítomnosť úvodu alebo predhovoru, prípadne explicitné vyjadrenie učebných cieľov.	5	5
3.	Učebnica sa skladá z výkladovej a pracovnej, analytickej časti.	5	5
4.	Kognitívne odstupňovanie systému učebných otázok a úloh podľa náročnosti.	5	5
5.	Prítomnosť učebných úloh a otázok na upevňovanie a systematizáciu kompetencií žiakov.	5	5
6.	Využitie grafických symbolov na riadenie učenia.	5	5
7.	Prítomnosť zvláštnych farieb pre určité časti textu.	5	4
8.	Využitie odlišného typu písma pre rôzne časti textu.	5	2
9.	Adekvátnosť typografickej veľkosti písma k danej vekovej kategórii žiakov.	5	5
10.	Podpora rozvoja kritického myslenia.	5	4
11.	Rešpektovanie požiadavky uplatňovania rôznych stratégií učenia sa.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		55	50

Kritérium II. 3
Organizačná funkcia učebnice

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Učebnica uvádza prehľadne spracovaný obsah.	5	5
2.	Grafické spracovanie učebnice je prehľadné, umožňuje sa v nej orientovať.	5	5
3.	Spôsob štruktúrovania výkladového sekundárneho autorského textu, miera prehľadnosti tohto textu.	5	5
4.	Miera zabezpečenia prehľadnosti a lepšieho členenia medzitulkami alebo margináliami.	5	5
5.	Prítomnosť vecného, menného alebo zmiešaného registra.	5	5
6.	Prítomnosť názorného, grafického prehľadu o všetkých štruktúrnych komponentoch, ktoré tvoria ucelený didaktický systém.	5	5
7.	Dôslednosť celkového vzhľadu učebnice z hľadiska grafickej úpravy, farebnosti a typografie	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		35	35

III. kritérium: Korektnosť autorov učebnice

Kritérium III. 1

Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc

Požiadavka: Autori pri tvorbe učebnice rešpektujú Ústavu Slovenskej republiky. Predovšetkým rešpektujú základné práva a slobody, ktoré sa zaručujú všetkým ľuďom bez rozdielov rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej menšine a presadzujú rovné príležitosti mužov a žien.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Spracovanie učiva podporuje rozvoj hodnotového systému žiakov.	5	5
2.	Primeraný spôsob interpretácie prostredia, v ktorom žijú žiaci iných krajín.	5	5
3.	Primeraný spôsob prezentácie iných národov a ich kultúr.	5	5
4.	Vhodný spôsob približovania aspektov ľudskej interakcie a kooperácie, aspektov medzinárodného porozumenia a mieru.	5	5
5.	Eliminovanie stereotypov a predsudkov vo vykresľovaní iných.	5	5
6.	Prítomnosť ideologických interpretácií (politických, kultúrnych, náboženských), ktoré nie sú podložené dôkazmi alebo ich interpretácia nie je vyvážená iným pohľadom na túto problematiku	5	5
7.	Prítomnosť mnohostrannosti v prístupoch autorov(zásada multiperspektivity) Exemplárne uplatňovanie viacerých sociálnych perspektív, uhlov pohľadu	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		35	35

Sumár dosiahnutých bodov z celkového počtu bodov

Kritérium	Celkový možný počet bodov	Dosiahnutý počet bodov
Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom	15	15
Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)	45	44
Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby učiteľa	55	50
Organizačná funkcia učebnice	35	35
Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc	35	35
Celkový počet bodov	185	179

Učebnica pre žiaka dosiahla v celkovom hodnotení 179 bodov, čo predstavuje 96,76%.

RECENZNÝ POSUDOK

Názov: **Technika. Inšpirácia okolo nás. Pracovný zošit pre 5. ročník ZŠ**
Autori: Ing. Oľga Bogová, Ing. Eleonóra Boocová, Mgr. Andrej Fújas, PaedDr. Monika Reiterová
Lektor: prof. PaedDr. Milan Ďuriš, CSc.
Vydavateľ: Dr. Josef Raabe Slovensko, s. r. o.
Rok vydania: 2016
Počet strán: 48
ISBN: 978-80-8140-224-1
Vypracovala: PaedDr. Ivana Plachá, PhD.

I. kritérium: Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom

Požiadavka: Školská učebnica funguje okrem iného ako prvok Štátneho vzdelávacieho programu. Učebnica ho presnejšie vymedzuje a konkretizuje na základe všeobecných, čiastkových a operacionalizovaných cieľov (výkonových požiadaviek i obsahového štandardu príslušného vzdelávacieho programu). Ich prostredníctvom má rozvíjať základné kompetencie žiaka.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Didaktický systém učebnice spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet vo vzdelávacej oblasti .	5	5
2.	Didaktický systém učebnice konkretizuje a rozvíja štruktúru učebných výkonov v Štátnom vzdelávacom programe pre daný vyučovací predmet (výkonový štandard).	5	5
3.	Obsahová štruktúra učebnice je v koncepcnej zhode s obsahovým rámcom Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		15	15

II. kritérium: Základné funkcie a štruktúrne komponenty učebnice

Požiadavka: Učebnica plní viacero funkcií a obsahuje rôzny počet štruktúrnych komponentov, ktoré umožňujú realizovať tieto jednotlivé funkcie. Učebnica predstavuje predovšetkým súbor informácií, ktoré prezentuje rôznymi formami, a to verbálnou, obrazovou alebo kombinovanou. Súčasne je učebnica základným didaktickým médiom, prostriedkom, ktorý riadi žiakovo učenie i učiteľovu výučbu tým, že proporčne vymedzuje učivo, ktoré sa má zvládnuť za istý čas. Učebnica ďalej orientuje svojich adresátov o spôsoboch jej využívania.

Kritérium II. 1

Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Súbor informácií v učebnici vychádza z daného stavu a úrovne vedeckého poznania, zodpovedá odbornej a vecnej správnosti.	5	5
2.	Autori v textoch kontrolujú svoje hodnotenia, súdy a podrobujú ich racionálnym mieram, ktoré sú príznačné v spoločenstve vedcov.	5	5
3.	Súbor informácií je usporiadaný, prehľadný a rozlíšený.	5	5
4.	Súbor informácií rešpektuje zásadu veku primeranosti.	5	5
5.	Súbor informácií umožňuje vytvárať medzipredmetové vzťahy.	5	5
6.	Učebnica obsahuje odkazy na iné zdroje informácií.	5	5
7.	Učebnica sa skladá z rôznorodých verbálnych komponentov.	5	4
8.	Učebnica sa skladá z rôznorodých obrazových, grafických komponentov.	5	5
9.	Obrazové komponenty neplnia len funkciu ilustrácie a konkretizácie textu, ale aj funkciu zdroja ďalších informácií v zmysle nositeľa hlbších významov (ikonický – obrazový text).	5	4
Súčet dosiahnutých bodov		45	43

Kritérium II. 2

Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Aparát riadenia učenia žiakov tvorí ucelený systém.	5	5
2.	Prítomnosť úvodu alebo predhovoru, prípadne explicitné vyjadrenie učebných cieľov.	5	5
3.	Učebnica sa skladá z výkladovej a pracovnej, analytickej časti.	5	3
4.	Kognitívne odstupňovanie systému učebných otázok a úloh podľa náročnosti.	5	5
5.	Prítomnosť učebných úloh a otázok na upevňovanie a systematizáciu kompetencií žiakov.	5	5
6.	Využitie grafických symbolov na riadenie učenia.	5	5
7.	Prítomnosť zvláštnych farieb pre určité časti textu.	5	3
8.	Využitie odlišného typu písma pre rôzne časti textu.	5	5
9.	Adekvátnosť typografickej veľkosti písma k danej vekovej kategórii žiakov.	5	5
10.	Podpora rozvoja kritického myslenia.	5	5
11.	Rešpektovanie požiadavky uplatňovania rôznych stratégií učenia sa.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		55	51

Kritérium II. 3
Organizačná funkcia učebnice

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Učebnica uvádza prehľadne spracovaný obsah.	5	5
2.	Grafické spracovanie učebnice je prehľadné, umožňuje sa v nej orientovať.	5	5
3.	Spôsob štruktúrovania výkladového sekundárneho autorského textu, miera prehľadnosti tohto textu.	5	5
4.	Miera zabezpečenia prehľadnosti a lepšieho členenia medzitulkami alebo margináliami.	5	5
5.	Prítomnosť vecného, menného alebo zmiešaného registra.	5	0
6.	Prítomnosť názorného, grafického prehľadu o všetkých štruktúrnych komponentoch, ktoré tvoria ucelený didaktický systém.	5	5
7.	Dôslednosť celkového vzhľadu učebnice z hľadiska grafickej úpravy, farebnosti a typografie	5	4
Súčet dosiahnutých bodov		35	29

III. kritérium: Korektnosť autorov učebnice

Kritérium III. 1

Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc

Požiadavka: Autori pri tvorbe učebnice rešpektujú Ústavu Slovenskej republiky. Predovšetkým rešpektujú základné práva a slobody, ktoré sa zaručujú všetkým ľuďom bez rozdielov rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej menšine a presadzujú rovné príležitosti mužov a žien.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Spracovanie učiva podporuje rozvoj hodnotového systému žiakov.	5	5
2.	Primeraný spôsob interpretácie prostredia, v ktorom žijú žiaci iných krajín.	5	5
3.	Primeraný spôsob prezentácie iných národov a ich kultúr.	5	5
4.	Vhodný spôsob približovania aspektov ľudskej interakcie a kooperácie, aspektov medzinárodného porozumenia a mieru.	5	5
5.	Eliminovanie stereotypov a predsudkov vo vykresľovaní iných.	5	5
6.	Prítomnosť ideologických interpretácií (politických, kultúrnych, náboženských), ktoré nie sú podložené dôkazmi alebo ich interpretácia nie je vyvážená iným pohľadom na túto problematiku	5	5
7.	Prítomnosť mnohostrannosti v prístupoch autorov(zásada multiperspektivity) Exemplárne uplatňovanie viacerých sociálnych perspektív, uhlov pohľadu	5	4
Súčet dosiahnutých bodov		35	34

Sumár dosiahnutých bodov z celkového počtu bodov

Kritérium	Celkový možný počet bodov	Dosiahnutý počet bodov
Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom	15	15
Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)	45	43
Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby učiteľa	55	51
Organizačná funkcia učebnice	35	29
Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc	35	34
Celkový počet bodov	185	172

Učebnica pre žiaka dosiahla v celkovom hodnotení 93 % bodov.

PaedDr. Ivana Plachá, PhD.
Zemianske Kostol'any, 22. 7. 2017

RECENZNÝ POSUDOK

Názov:	Technika. Inšpirácia okolo nás. Pracovný zošit pre 5. ročník ZŠ
Autori:	Ing. Oľga Bogová, Ing. Eleonóra Boocová, Mgr. Andrej Fugas, PaedDr. Monika Reiterová
Lektor:	prof. PaedDr. Milan Ďuriš, CSc.
Vydavateľ:	Dr. Josef Raabe Slovensko, s. r. o.
Rok vydania:	2016
Počet strán:	48
ISBN:	978-80-8140-224-1
Vypracovala:	PaedDr. Ivana Plachá, PhD.

Pracovný zošit Technika. Inšpirácia okolo nás je jedným z radu pracovných zošitov pre predmet technika, ktoré sú určené pre žiakov 5. – 9. ročníka ZŠ. Obsah pracovného zošita rešpektuje Inovovaný Štátny vzdelávací program predmetu technika pre 5. ročník v oblasti Technika, z oblasti Ekonomika domácnosti sa autori venujú niektorým vybraným tematickým celkom, čomu zodpovedá aj počet a členenie kapitol pracovného zošita. Prvé tri kapitoly s rozsahom 16 strán sú venované tematickému celku Technika (Človek a technika, Človek a výroba v praxi, Úžitkové a darčkové predmety), ďalšie štyri kapitoly s rozsahom 29 strán sú zamerané na tematický celok Ekonomika domácnosti (Plánovanie a ekonomika domácnosti, Domáce práce a údržba domácnosti, Príprava jedál a výživa, Ručné práce). Pozitívne hodnotím spracovanie tematického celku Ekonomika domácnosti, ktoré rozsahom a koncepciou spracovania môžu slúžiť učiteľovi ako náhrada učebnice resp. iných učebných zdrojov, ktoré pre daný tematický celok úplne absentujú. Očakávaná úroveň psychomotorických zručností zodpovedá výkonovému štandardu a vhodne nadväzuje na ISCED 1.

Obsah pracovného zošita umožňuje rozvíjať výkonový štandard a v niektorých tematických celkoch dopĺňa a rozširuje obsahový štandard predmetu. Pracovný zošit umožňuje rozvíjať požadované kompetencie žiaka. V obsahu sa autorský tím venuje aj začleneniu niektorých prierezových tém, predovšetkým sú zastúpené témy Environmentálna výchova a Ochrana života a zdravia. Odbornosť textov tematického okruhu Technika hodnotím ako vecne správnu, prezentovanú primerane veku žiakov, informácie zodpovedajú

aktuálnemu stavu vedeckého poznania, sú terminologicky a jazykovo správne a korektné. Autori jednotlivých textov sa však nevyhli prílišnej emotívnosti a hodnotiacim úsudkom najmä v motivačných textoch jednotlivých kapitol. Medzipredmetové vzťahy sú rozvíjané primerane, predovšetkým s dejepisom, biológiou, občianskou náukou.

Didaktické spracovanie učiva je primerané obsahovému a výkonovému štandardu podľa ŠVP a umožňuje učiteľovi využiť rôzne metódy vyučovania. Pracovný zošit obsahuje úlohy rôznej úrovne Bloomovej taxonómie a umožňuje diferencovať prácu žiakov. Obrazové, textové aj grafické prvky sú vhodne zastúpené. Pracovný zošit umožňuje aktívnu prácu žiakov, obsahuje niekoľko námetov na samostatnú prácu žiakov aj prvky projektového a problémového vyučovania. Pozitívne hodnotím zaradenie úloh vyžadujúcich od žiakov hodnotiace úsudky a podporujúce sociálne kompetencie žiakov.

Aparát riadenia učenia má v pracovnom zošite ucelenú formu. Typografické prvky sú vhodne zvolené a rešpektujú fyziologické aj psychologické osobitosti žiakov. Čitateľnosť a čítavosť textu zodpovedá vekovej kategórii žiakov. V častiach niektorých kapitol pracovného zošita prevažujú textové prvky nad grafickými a obrazovými, čím kapitola stráca dynamiku a pútavosť. Grafické spracovanie je prehľadné a umožňuje rýchlu orientáciu v pracovnom zošite.

Spracovanie pracovného zošita rešpektuje ústavné práva občanov SR a obsah je politicky korektný. Neobsahuje prvky diskriminácie žiakov – jednotlivcov, dodržiava zásadu rovnosti národov a národností, rasy, pohlavia, jazyka a viery.

Predložený učebný materiál – *Technika. Inšpirácia okolo nás. Pracovný zošit pre 5. ročník ZŠ* – je v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre predmet technika a odporúčam udeliť mu odporúčaciu doložku Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

PaedDr. Ivana Plachá, PhD.

Zemianske Kostol'any, 22. 7. 2017

Recenzný posudok

Názov diela: Technika – Inšpirácia okolo nás – Pracovný zošit pre 5. Ročník ZŠ

ISBN: 978-80-8140-224-1

Autori: Ing. O. Bogová – Ing. E. Boocová – Mgr. A. Fújas – PaedDr. M. Reiterová

Ilustrátor: Mgr. Art. Marek Dobeš

Recenzenti - lektori: prof. PaedDr. M. Ďuriš, CSc.

Vydavateľ: Dr. Jozef Raabe Slovensko, s.r.o.

Rok vydania: 2016

Vydanie: druhé

Počet strán: 50

Posudok vypracoval: prof. Ing. Tomáš Kozík, DrSc.

Stanovisko k posudzovanému dielu

Vydavateľstvo Dr. Jozef Raabe Slovensko s.r.o. sa rozhodlo vo svojom edičnom pláne podporiť technické vzdelávanie na ZŠ v SR vydaním pracovných zošitov pre predmet Technika. Iste je to záslužný počin vydavateľstva v období, ak na knižnom trhu chýbajú podporné učebnice a metodické materiály pre daný predmet. V čase, keď medzi učiteľmi a nielen medzi učiteľmi sa diskutuje o opodstatnenosti zaradenia tém z oblasti Ekonomika domácnosti do vzdelávacieho obsahu predmetu Technika, ale aj prác na pozemku a domácich prác. Pracovné zošity sú vydávané v čase zvyšujúceho sa záujmu spoločnosti o technické vzdelávanie na základných školách, po dlhoročnom nedocení vplyvu výučby predmetu Technika na úroveň všeobecného vzdelania a rozvoja kognitívneho a tvorivého myslenia žiakov a nadobúdania ich praktických zručností.

Pre predmet Technika boli vypracované a schválené obsahové a výkonové štandardy pre jednotlivé ročníky ZŠ, ktoré sú obsiahnuté v Inovovanom ŠVP. V štandardoch sú jednoznačne definované požiadavky na vedomostnú a zručnostnú úroveň žiakov po absolvovaní príslušného ročníka ZŠ. Teda, čo má žiak po absolvovaní vzdelávania na konci každého vzdelávacieho ročníka ovládať – vedieť.

V ŠVP je MŠ SR uvedené odporúčanie pre vedenia ZŠ, podľa ktorého ZŠ môžu v predmete Technika venovať pozornosť aj témam z oblasti Ekonomiky domácnosti a to až na úroveň 1/3 rozsahu výučbových hodín stanovených pre predmet Technika.

Ak z tohto pohľadu pristúpime k hodnoteniu vydaného Pracovného zošita pre 5. Ročník ZŠ s názvom *Technika – Inšpirácia okolo nás*, môžeme konštatovať, že autori pri tvorbe pracovného zošita sa pridržovali tém určených v štandardoch v prvých troch kapitolách.

Snaha autorov do obsahu pracovných zošitov zahrnúť a venovať pozornosť aj pravidlám BOZP, hygiene, správania sa na pracovisku a ochrane životného prostredia je čiastočne pokrytá v kapitolách s názvom *Domáce práce a údržba domácnosti*, *Príprava jedál a výživa* a v téme *Ručné práce*. Vo vzťahu k ŠVP je však možné diskutovať o opodstatnenosti zaradenia týchto tém do predmetu *Technika*.

Na oblasť *Ekonomika domácnosti* je zameraná téma *Plánovanie a vedenie domácnosti* a to v primeranom rozsahu, v súlade so ŠVP.

Cieľom usmernenia vzdelávania v predmete *Technika*, vymedzenom ŠVP, bolo orientovať učiteľov tohto predmetu, aby zamerali svoje vzdelávacie aktivity na rozvoj zručnosti a návykov žiakov, ktoré budú môcť žiaci uplatniť neskôr vo svojom ďalšom štúdiu, profesijnom alebo osobnom živote a pri spoločenskom uplatnení.

Pri spracovaní jednotlivých tém v pracovnom zošite je viditeľná snaha autorov, aby podanie potrebných informácií žiakom a riešenie navrhnutých úloh podporovalo u žiakov rozvoj ich psychomotorických zručností a malo vplyv na rozvoj ich kognitívnych prístupov pri pozorovaní reálneho života a naučili sa zodpovedne pracovať na vyhotovení diela a to jednotlivito alebo v kolektíve.

Z pohľadu didaktiky, uchopenie tém autormi, spracovaných v pracovnom zošite, vytvára vhodné východiská pre učiteľov predmetu *Technika*, aby vlastným tvorivým prístupom dokázali pripraviť zaujímavé a pre deti vhodné zážitkové formy výučby.

Grafická úprava pracovného zošita je jednoduchá, miestami až strohá. Text a aj úlohy uvedené pri jednotlivých témach sú využiteľné aj v medzipredmetovom vzdelávaní. Z uvedeného dôvodu sa domnievam, že ilustrácie mohli byť vytvorené pre žiakov prítlačivejším prejavom. Vhodné by bolo aj použitie pestrejšieho výberu foriem riešenia úloh. Napríklad na str. 45, pri úlohe s oblečením, by si žiaci mohli pripraviť jednotlivé kusy oblečenia sami. Takýchto príkladom by bolo možné uviesť viac. Predpokladám, že tvorivý učiteľ, takýto prístup ľahko objaví a uplatní.

Jazyková a štylistická kontrola textu pracovného zošita bola urobená dôsledne.

Záver

Vzhľadom na uvedené skutočnosti v posudku, ale aj vzhľadom k tomu, že doposiaľ neexistuje schválená učebnica pre predmet *Technika*, **jednoznačne odporúčam udelenie pre pracovný zošit s názvom *Technika – Inšpirácia okolo nás* odporúčaciu doložku.**

Rozšírenie pracovného zošita na ZŠ aspoň čiastočne a na prechodnú dobu, bude riešiť nedostatok podpornej literatúry pre predmet Technika, ktorý sa dlhodobo uchádza o spoločenské uznanie a podporu. Dokladom toho je aj skutočnosť, že nie na všetkých ZŠ sú vytvorené primerané podmienky na kvalitnú odbornú výučbu predmetu Technika (na mnohých školách chýbajú dielne, ktoré boli v minulosti nezákonne zrušené), nie je vyriešený systém účinnej materiálno-technickej podpory predmetu a chýbajú aj moderné učebnice a podporné metodické materiály pre učiteľov.

Ako celok, predložený pracovný zošit vnímam, že **je v súlade s platným Štátnym vzdelávacím programom a vzdelávacími štandardmi.**

Tomáš Kozík

Nitra, 5.6.2017

Kritériá na hodnotenie kvality učebníc pre všeobecno-vzdelávacie predmety**Autori: O. Bogová – E. Boocová – A. Fugas – M. Reiterová****Lektor: Prof. PaedDr. Milan Ďuriš, CSc.****Názov: Technika – Pracovný zošit pre 5. ročník****Odstupňované hodnotenie plnenia jednotlivých požiadaviek**

Body	Indikátor plnenia jednotlivých požiadaviek daného kritéria
5	požiadavky sú splnené - posudzovateľ pridelil plný počet bodov
4	požiadavky kritéria sú splnené, ale vyskytujú sa diskutabilné prvky, to znamená, že posudzovateľ by vedel navrhnúť aj skvalitnenie
3	hodnotený jav ešte vyhovuje požiadavkám kritéria, má však viacero menších nedostatkov
2	požiadavky kritéria sú len čiastočne splnené, prevažujú nedostatky
1	spracovanie daného javu len minimálne vyhovuje danému kritériu, má príliš veľa nedostatkov
0	hodnotený jav nevyhovuje požiadavkám kritéria

I. kritérium: Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom

Požiadavka: Školská učebnica funguje okrem iného ako prvok Štátneho vzdelávacieho programu. Učebnica ho presnejšie vymedzuje a konkretizuje na základe všeobecných, čiastkových a operacionalizovaných cieľov (výkonových požiadaviek i obsahového štandardu príslušného vzdelávacieho programu). Ich prostredníctvom má rozvíjať základné kompetencie žiaka.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Didaktický systém učebnice spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet vo vzdelávacej oblasti .	5	4
2.	Didaktický systém učebnice konkretizuje a rozvíja štruktúru učebných výkonov v Štátnom vzdelávacom programe pre daný vyučovací predmet (výkonový štandard).	5	4
3.	Obsahová štruktúra učebnice je v koncepcnej zhode s obsahovým rámcom Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet.	5	4
Súčet dosiahnutých bodov		15	12

II. kritérium: Základné funkcie a štruktúrne komponenty učebnice

Požiadavka: Učebnica plní viacero funkcií a obsahuje rôzny počet štruktúrnych komponentov, ktoré umožňujú realizovať tieto jednotlivé funkcie. Učebnica predstavuje predovšetkým súbor informácií, ktoré prezentuje rôznymi formami, a to verbálnou, obrazovou alebo kombinovanou. Súčasne je učebnica základným didaktickým médiom, prostriedkom, ktorý riadi žiakovo učenie i učiteľovu výučbu tým, že proporčne vymedzuje učivo, ktoré sa má zvládnuť za istý čas. Učebnica ďalej orientuje svojich adresátov o spôsoboch jej využívania.

Kritérium II. 1

Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Súbor informácií v učebnici vychádza z daného stavu a úrovne vedeckého poznania, zodpovedá odbornej a vecnej správnosti.	5	4
2.	Autori v textoch kontrolujú svoje hodnotenia, súdy a podrobujú ich racionálnym mieram, ktoré sú príznačné v spoločenstve vedcov.	5	4
3.	Súbor informácií je usporiadaný, prehľadný a rozlíšený.	5	5
4.	Súbor informácií rešpektuje zásadu veku primeranosti.	5	5
5.	Súbor informácií umožňuje vytvárať medzipredmetové vzťahy.	5	4
6.	Učebnica obsahuje odkazy na iné zdroje informácií.	5	3
7.	Učebnica sa skladá z rôznorodých verbálnych komponentov.	-	-
8.	Učebnica sa skladá z rôznorodých obrazových, grafických komponentov.	5	4
9.	Obrazové komponenty neplnia len funkciu ilustrácie a konkretizácie textu, ale aj funkciu zdroja ďalších informácií v zmysle nositeľa hlbších významov (ikonický – obrazový text).	5	3
Súčet dosiahnutých bodov		40	32

Kritérium II. 2

Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Aparát riadenia učenia žiakov tvorí ucelený systém.	5	5
2.	Prítomnosť úvodu alebo predhovoru, prípadne explicitné vyjadrenie učebných cieľov.	5	5
3.	Učebnica sa skladá z výkladovej a pracovnej, analytickej časti.	5	5
4.	Kognitívne odstupňovanie systému učebných otázok a úloh podľa náročnosti.	5	4
5.	Prítomnosť učebných úloh a otázok na upevňovanie a systematizáciu kompetencií žiakov.	5	5
6.	Využitie grafických symbolov na riadenie učenia.	5	5
7.	Prítomnosť zvláštnych farieb pre určité časti textu.	5	4
8.	Využitie odlišného typu písma pre rôzne časti textu.	5	4
9.	Adekvátnosť typografickej veľkosti písma k danej vekovej kategórii žiakov.	5	5
10.	Podpora rozvoja kritického myslenia.	5	4
11.	Rešpektovanie požiadavky uplatňovania rôznych stratégií učenia sa.	5	4
Súčet dosiahnutých bodov		55	50

Kritérium II. 3
Organizačná funkcia učebnice

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Učebnica uvádza prehľadne spracovaný obsah.	5	5
2.	Grafické spracovanie učebnice je prehľadné, umožňuje sa v nej orientovať.	5	5
3.	Spôsob štruktúrovania výkladového sekundárneho autorského textu, miera prehľadnosti tohto textu.	5	4
4.	Miera zabezpečenia prehľadnosti a lepšieho členenia medzitulkami alebo margináliami.	5	4
5.	Prítomnosť vecného, menného alebo zmiešaného registra.	5	2
6.	Prítomnosť názorného, grafického prehľadu o všetkých štruktúrnych komponentoch, ktoré tvoria ucelený didaktický systém.	5	5
7.	Dôslednosť celkového vzhľadu učebnice z hľadiska grafickej úpravy, farebnosti a typografie	5	3
Súčet dosiahnutých bodov		35	28

I II. kritérium: Korektnosť autorov učebnice

Kritérium III. 1

Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc

Požiadavka: Autori pri tvorbe učebnice rešpektujú Ústavu Slovenskej republiky. Predovšetkým rešpektujú základné práva a slobody, ktoré sa zaručujú všetkým ľuďom bez rozdielov rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej menšine a presadzujú rovné príležitosti mužov a žien.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Spracovanie učiva podporuje rozvoj hodnotového systému žiakov.	5	5
2.	Primeraný spôsob interpretácie prostredia, v ktorom žijú žiaci iných krajín.	5	5
3.	Primeraný spôsob prezentácie iných národov a ich kultúr.	-	-
4.	Vhodný spôsob približovania aspektov ľudskej interakcie a kooperácie, aspektov medzinárodného porozumenia a mieru.	5	4
5.	Eliminovanie stereotypov a predsudkov vo vykresľovaní iných.	-	-
6.	Prítomnosť ideologických interpretácií (politických, kultúrnych, náboženských), ktoré nie sú podložené dôkazmi alebo ich interpretácia nie je vyvážená iným pohľadom na túto problematiku	5	5
7.	Prítomnosť mnohostrannosti v prístupoch autorov(zásada multiperspektivity) Exemplárne uplatňovanie viacerých sociálnych perspektív, uhlov pohľadu	5	4
Súčet dosiahnutých bodov		25	23

Sumár dosiahnutých bodov z celkového počtu bodov

Kritérium	Celkový možný počet bodov	Dosiahnutý počet bodov
Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom	15	12
Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)	40	32
Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby učiteľa	55	50
Organizačná funkcia učebnice	35	28
Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc	25	23
Celkový počet bodov	170	146

Učebnica pre žiaka dosiahla v celkovom hodnotení 146 bodov, čo reprezentuje 85,9 %.

Učebnica pre žiaka musí dosiahnuť v hodnotení minimálne 75% bodov z celkového počtu bodov.

Recenzent: prof. Ing. Tomáš Kozík, DrSc.

Nitra, 5.6.2017

ODBORNÝ POSUDOK

Zodpovedný zamestnanec: PaedDr. Jozef Kuzma, PhD.

Predkladateľ: Mgr. Lucia Sochová, Dr. Josef Raabe Slovensko, s.r.o., Bratislava

Názov diela: „Technika – Inšpirácia okolo nás – Pracovný zošit pre 5. ročník ZŠ“

ISBN 978-80-8140-224-1

Autor/-i: Ing. Oľga Bogová, Ing. Eleonóra Boocová, Mgr. Andrej Fujas,
PaedDr. Monika Reiterová

Stanovisko zodpovedného zamestnanca:

V súlade so Smernicou č. 22/2017, Čl. 8, ktorou sa upravuje postup Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a priamo riadených organizácií pri výbere a posudzovaní didaktických prostriedkov, požiadala projektová manažérka Mgr. Lucia Sochová, nakladateľstvo Dr. Josef Raabe Slovensko, s.r.o. so sídlom v Bratislave o vydanie odporúčacej doložky na didaktický prostriedok (DP) – „Technika – Inšpirácia okolo nás – Pracovný zošit pre 5. ročník ZŠ“, ktorý je určený pre žiakov nižšieho stredného vzdelávania v základnej škole. Tento pracovný zošit (PZ) je jednou z častí uceleného súboru piatich didaktických prostriedkov, pracovných zošitov pre žiakov v 5. až 9. ročníku ZŠ v učebnom predmete technika, s evidentnou snahou autorov a vydavateľstva podporiť ich primerané technické a ekonomické vzdelávanie.

Predkladateľka žiadosti o udelenie odporúčacej doložky predložila tri lektorské posudky recenzentov z databázy Ministerstva ŠVVaŠ SR doplnené čestným vyhlásením Mgr. M. Schrimpelovej, konateľky nakladateľstva, nakoľko recenzenti nenavrhli autorom úpravy v uvedenom pracovnom zošite.

Obsah pracovného zošita (PZ) je podľa kladných recenzných posudkov v súlade s platným ŠVP a vzdelávacím štandardom pre učebný predmet technika a s variabilitou uplatnenia tematických celkov, ktoré platný vzdelávací štandard umožňuje v školských vzdelávacích programoch t.j. s témami z techniky a témami z tematického okruhu ekonomika domácnosti.

Vyhovujúce didaktické spracovanie učiva v posudzovanom PZ zhodnotili lektori ako logické, prehľadné, primerané a vystihujúce koncepčný rámec ŠVP a umožňujúce na jednej strane realizáciu tvorivého učiteľa k vytváraniu podmienok na zážitkové učenie žiakov prostredníctvom projektového a problémového vyučovania.

Podobne kladne vyhodnotili spracovanie textu, ktorý je podľa nich vhodne a primerane funkčne doplnený ilustráciami z hľadiska cieľovej skupiny žiakov pre ktorých je tento PZ určený. Z nášho pohľadu by však farebné spracovanie ilustrácií kvalitu PZ viac

umocnilo. Podľa vyjadrenia recenzentiek takto spracovaný PZ svojou textovou a obrazovou časťou žiakov spoločensky nediskriminuje.

Vychádzajúc z cieľov a obsahu učebného predmetu technika ocenili recenzentky v tomto PZ predovšetkým dostatočnú ponuku pracovných námetov na činnosti vedúce k rozvoju základných užívateľských zručností žiakov z rôznych oblastí praktickej ľudskej činnosti napr. aj z oblasti rozvoja ich finančnej gramotnosti, alebo z oblasti plánovania a vedenia domácnosti.

Prikláňame sa k hodnoteniu recenzentov, predovšetkým pre dostatočné množstvo praktických úloh, ktoré umožňujú u žiakov rozvíjať ich kognitívne a psychomotorické zručnosti a orientovať sa v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Podľa nás takto spracované informácie a úlohy v tomto PZ predstavujú skôr štruktúru formátu pracovnej učebnice. Sme presvedčení, že PZ vhodne podporí technické vzdelávanie v základnej škole. Je preto len na škole a učiteľovi techniky, či a do akej miery využije ponuku súboru takto koncepčne spracovaných pracovných zošitov z vydavateľstva Dr. Josef Raabe Slovensko s.r.o..

Autorom, ktorí vypracovali spolu s vydavateľstvom pracovný zošit (pracovnú učebnicu) svojou originálnou koncepciou, nevyjadrili recenzenti také pripomienky, ktoré by si vyžadovali zásah do PZ, ktorý nakladateľstvo vydalo ako druhé vydanie v r. 2016 po inovácií ŠVP a po úprave vzdelávacieho štandardu pre učebný predmet technika.

V hodnotiacom závere recenzentky zhodne odporúčajú uvedenému hodnotenému DP udeliť odporúčaciu doložku.

Po našom posúdení z hľadiska spracovaného obsahu v uvedenom DP a kladných recenzných posudkov konštatujeme, že autorské dielo „Technika – Inšpirácia okolo nás – Pracovný zošit pre 5. ročník ZŠ“ je spracované na primeranej úrovni, v súlade so Štátnym vzdelávacím programom a prakticky využiteľné vo vzdelávacom procese.

Záver:

Didaktický prostriedok „Technika – Inšpirácia okolo nás – Pracovný zošit pre 5. ročník ZŠ“ je autorsky originálne koncepčne spracovaný v súlade so vzdelávacím štandardom pre učebný predmet technika a plynule nadväzuje na PZ vypracované pre učebný predmet pracovné vyučovanie v 3. a 4. ročníku ZŠ podľa platného Štátneho vzdelávacieho programu. **Odporúčame udeliť pre tento didaktický prostriedok odporúčaciu doložku** a zaradiť ho do národného registra didaktických prostriedkov s odporúčacou doložkou pre piaty ročník ZŠ.

podpis zodpovedného zamestnanca

V Bratislave 21.08.2017

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Stromová 1, 813 30 Bratislava 1
odbor pre verejné obstarávanie
oddelenie učebnicovej politiky

Vážená pani
Mgr. Lucia Sochová
projektová manažérka
Dr. Josef Raabe Slovensko, s.r.o.
Heydukova 12-14
811 08 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa
číslo listu/zo dňa

Naše číslo
2017/11992:5-640A

Vybavuje/linka
Mgr. Sekulová/262

Bratislava
08.09.2017

Vec

Odporúčacia doložka

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v súlade s § 13 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na základe odporúčania Štátneho pedagogického ústavu v Bratislave

**vydáva
odporúčaciu doložku**

k didaktickému prostriedku pre základné školy: „Technika - Inšpirácia okolo nás - Pracovný zošit pre 5. ročník ZŠ“ od autorov: Ing. Oľga Bogová, Ing. Eleonóra Boocová, Mgr. Andrej Fújas a PaedDr. Monika Reiterová, a zaraďuje ho do národného registra didaktických prostriedkov s odporúčacou doložkou.

Na základe vydania odporúčacej doložky nevzniká žiadateľovi finančný nárok na výrobu didaktického prostriedku z rozpočtu ministerstva. Školy si môžu na základe Vašej ponuky zakúpiť uvedený didaktický prostriedok zo svojich finančných prostriedkov.

Odporúčacia doložka má platnosť do 8. septembra 2021.

S pozdravom

Ing. Nina Nerušilová
riaditeľka

Na vedomie:

ŠPÚ

Odbor základných škôl MŠVVaŠ SR

Telefón
+421 2/59 374 111

Internet
www.minedu.sk

Bankové spojenie
SK8081800000007000065236

IČO
00164381